

۳ قانون مالی ۱۹۱۷

صافی : ۲۶

برنجی .



کتابخانه

علم ، صنعت و اخلاق دار الفقهی مجموع

حاله جمله‌ی قانع اولمشلرد که اجتماعی اقبال و وقوعه گله‌دن ملنک شان و شرقی، رفاه و سعادتق اصلا وجودپذیر اوله من . بر ملت مدنیت ساحه‌سندن نه قدر یوکسیرسه قایتالیسم دخی او درجه کسب قوت ایدر . یو یوک صنایع ، یو یوک زراعت ، یو یوک تجاری تشبیل کوچک صنایع ، زراعی و تجاری تشبیلری محو ایدر . سرمایه‌لر دهره تراکم ایتدیکه اقتصادی استقلاللاری ثاب ایدن سرمایه‌دارانک رقبه اسارتنه یو یون اکن میلیونلرجه افراد اهالی کتدیکه تکثیراید . صنوف اهالی اره‌سندن اوچوروملر کیتدیکه آجیلیر ، بر طرفده اقل قلیل درجه‌سندن کزیده ، یوکسک ، منور صنفلر حصوله کلیر . دیگر طرفدن ملنک اکثریت عظیمه‌سی فقر و سفالت ایچنده یویان اولور ، هر درلو اذواق و احتیاجات مدینه‌دن محروم قالیر ، مادام الحیات قوت لایعوت ایله اکثرا ایتک مجبوریتده یولتور .

جمعیت ایچنده بو اجتماعی موازنه‌سزلک ، بو اجتماعی حقسز- لقلر پایدار ایکن دنیانک هر طرفده ملتپرورلر طرفدن تعقیب اولتان و افراد ملنک شان و شرقی، رفاه و سعادتق تحت تأمینه آلمقدن عسارت اولان مقصد و غایه‌نک تحت تأمینه آلدنیق ادا ایتک عبت اولور . ملت اقل قلیل درجه‌سندن اولان زکین ، کزیده و منور صنفلر دکل ملت محرومیتلر ایچنده یویان اولان کتله عظیمه‌در . بو کتله‌نک رفاه و سعادتق تحت تأمینه آلدنیق ملتپرورلک ایله ، ملی اقبال ایله استمداد اولتان غایه‌یه اصلا خدمت اولمه‌نر .

مختلف ملکترلرده ملی جریانلر ، ناسیونالیسم تشکیلاتی بدایه بو اجتماعی حقسز لقلره چاره‌ساز اوله‌مدنیق ایچون خلقلر بر حرکت عصبانیه‌سی ایلوق اوزره سوسیالیسم جریانق هر طرفده افلاک ایتش ، سوسیالیسم دها بدایت ظهورنده ایلک حمله تجاویزی « ناسیونالیسم » ن توجه ایشلدر . چونکه ناسیونالیسم مختلف ملکترلرده نظام‌ایندیکی شکله قایتالیسمک قوتق تزیید و تقویه ایتکدن بشقه بر شیئه یارامه‌مشدر و هیچ شه یوقک ناسیونالیسم بو شکله انکشاف دوام ایتدیکه هر وقت قارشیشنده مدهش و بی‌امان دشمن اولورق قارشیشنده سوسیالیسمی یوله‌جق و ناسیونالیسم ایله سوسیالیسم ادرسندن کی مجادله ارکچ ملنک اکثریت عظیمه‌سک آمل و منافعه خادم سوسیالیسمک غلبه‌سیله تیجه‌پذیر اوله‌جقد . ایشته روسیه‌نک احوال حاضره‌سی کوزیمز او کتدیکه‌در . قایتالیسمک رقبه اسارتق آلتنده ایلکلهین خلق کتله‌لری مقاومتسوز بر حرکت عصبانیه ایله چارلی ده‌وریش و ناسیونالیسم روابطنق بر ضربه ایله پارچه‌له‌مشدر . ناسیونالیسمی پانسلاویسم درجه‌سنت کونورمش اولان چارلق حکومتق طرفندن تعقیب اولتان استیلا‌جویانه

اوزرنده تیز مارشیلرک اوچوشده‌لری قویو پروسسیا مایوسی ده‌کیزه باقم . قارشق ساحل مور تیلری ، بیاض یالیلری ، قویو نفق اغاچلقلریله سانکه ایدی بر کیف او یقوسنه دملش کیدی . فون صادریشانیانک عضوی استراحتندن ، هر آننه منطقه حساب قاریشان سعادتندن ، چامشیر ییقایان ، عک پیچیرن ، تخمه سین ، فوندورا یویانک عشقندن نیکیسینورد . تا اوراده ... شو کوچوک یالیه‌ده مسرف ، حساب بیلیمه ساز بکری ، نارن ، شیق بر قادیله یورج ایچنده ، معنوی مادی اضطرابلر ایچنده .. طبیعتک او یوشوق سکونی قارشیشنده سسز ، غمور باشمانک دها طمانی دکایدی ؟

آجیب مادی ایدیتدن قوش جانق کویوک یارچالری حالفده ، کوکرتنک اوزرنندن ، سورو سوو کچن مارشیلر :

... اوت ،

... اوت ، اوت ...

دیه حزلی ساریلر یاغریسیورلر ، سانکه یم روحک مایوس سؤانه کوکاردن ایلر بر جواب ویریروردی .

عمر سیف الدین

اجتماعی سیاست

تسماندجیلک - سولیداریزم

طقوز سنده‌دیری ملکتمزده انکشاف باشلامش اولان اقبال ملی شمدی‌یه قدر برچوق صفحه‌لر کچیرمشدر . اقبالک سیاسی صفحه‌سی اولان اعلان مشروطیتدن برقاچ سنه سکرم مشروطیتی تولید ایدن عینی محیط ایچنده حرث اقبال حصوله کلش و حرب عمومی بدایتدنیری برده اقتصادی اقبال تجلی ایشلدر . سیاسی ، حرث و اقتصادی اقبال جریانلری هنوز تمامیه انکشاف ایتمه‌شده شوراسی محققدر که ارکچ بو جریانلر حسن نتیجه‌یه منجر اوله‌جقلر و بوتکله استمداد اولتان غایه تأمین اوله‌جقد . بوکا ایمان ایتکمک ضعف روحدن بشقه بر شی دکلدر . ایتق شوراسی اعتراف ایتمی‌زکه اقبال ملنک الک صوک صفحه تکاملی اولان اجتماعی اقباله دوعری هنوز آدم آتیله‌مه‌مشدر . الک صمعی و آتلی ملتپرورلر بیله بو اقبالک ایتقنی هنوز تقدیر ایدمه‌مشلرد . حالوکه اجتماعی اقبال اولمزسه نه سیاسی ، نه حرثی ، نه اقتصادی اقبال جریانلرندن مطلوب اولان غایه اصلا تأمین اولمه‌نر

دنیاانک هر طرفده ملتپرورلک هر ملته مخصوص مختلف مشترک دویغورلردن طوغقله برابر تعقیب اولتان مقصد و غایه هر برده بر ولایتچولدر ؛ ملنک شان و شرقی ، رفاه و سعادتق تأمین ایتک ، بو غایه‌یه وصول ایچون ملتلر مختلف یوللردن کیده‌بیلیر . فقط اصلا بو هدفده دوعری یورومکدن خالی قانلر . عینی هدف تعقیب ایدن مدنی ملتلر بشقه‌بشقه یوللردن کیتدیکلری

خاځ ڪٽه لڙينڪ احتياڃاڃي تهوڻ ايدم بهلجڪ تدابير توسل
ايجزسڪ سوسياليسمڪ اوڳج اخلاقه وبوصورتله تاسوناليسم
اساسيڙنڪ دوچار تهلمڪ اولهسته ميدان ورمش اولورز .

اوروپاده اڪ صوڪ انتباهه ڪلش بر مائز . بو تاخرڪ نتايج
مشتومسي اوزون مدت چڪاچڪز . انجق شوراسي ده قابل
اسڪار ڪلهدرڪ بو تاخرڪده اي بر جهتي واردر . بز عقل
ونديبر ، احتياط وبصيرت ايله حرڪت ايدرسهڪ . بز دن اول
انتباهه ڪلش ملنارڪ تعقيب ايتديڪي يولاري آراشدربر ، اونلرڪ
تجربهلر دن لايقله استناد ايدر ، اونلرڪ انجق اونلرجه سنه
ظرفند ، ويڪ درلو فداكارقار ، تجربهلر نتيجه سنده ميدانه
چيقارد قلري حققتلري ڪال سهولت الله ايدم بهليرز .

ايشته بو خصوصه دخی کوريوزرڪ بز دن اول انتباهه
مظهار اولان ملنار اوزون مدت سورن والآن تمدن ايجمده
اولان مجاهدلر نتيجه سنده تاسوناليسم ايله سوسياليسم ارسنده
هر ايڪي جريانڪ اي جهنلري جامع وفسا جهنلري دافع
اوجنبي بر مذهب اجنابي بولشيلر وآدي ده تسانديچڪ
solidarisme قومشدر .

اجنابي تسانديچلر نه فردچلر ڪي فردي ملڪيتي مطلق
اولهرق طائير ، نهده سوسيالستلر ڪي حق تصرفي تامليله جمعي
ويره ڊڪ (اجنابي ملڪيت) ه قيمت ويرلر . تسانديچلر ڪورم
اموال اوڪا صاحب اولان فردلر ڪدر ، فقط جمعي ايجنهدڪي
فردلر ميانده تساند وظيفه سسي موجود اولهسته بنا جمعي
ايجنده خسته ، عملمانده ، ضعف ، عاجز والحاصل محتاج معاونت
افرادڪ احتياڃاڃي تهوڻ ايجم ضروردير .

بور فقراپورلرڪ ائري ڊڪل ، قانون ماهيتي حائر اولان
بر وظيفه ايجانهدر ، جمعيڪ ممثل اولان دولت ماده و معنا
محتاج معاونت اولان افراده قارشي وظيفه سسي ايفاجم ايجون
ساعات مساعنتك تمديدنه ، مجبوري تعطيل ڪولرته ، عومي
سيغوريله اڪانه ، قارن وچوچلري ايشلهتمك خصوصه
جاري اولان قيود واحكامه ، قضاذه ، عملمانده ارباب سسي
وعملڪ تامين ميبشته وبونڪ ڪي خصوصه دائريوزلرجه
تواين خصوصه وضع ايتديڪي ڪي اصول تڪليفه بو اساسه
ڪوره تنظيم ايدر . اصول تڪليفده اڪ زياده ارباب سرمايه
يار تڪاليف تحيد اولنور وارباب سرمايه دن فضلجه آلان
وير ڪرله اشاعي صنف اهالينڪ ترقي وتعاليسي تامينه مدار
اولان مؤسسلر وجوده ڪيپيلر .

آلماياده يارم عصر مدت طرفنده ايجابي سياست ڪال
سرعتله ايلر بهلش و ڪرسي مدرسلري طرفدن علمي نظريهلر
اولق اوزره ايلري سورنلن ايجابي سياست اساسلري عملي

سياست برطرف اولدي ڪي فوجه ايجراطورلوق داخلنده
يونان ملل مختلفيهده استقلال تام ويرمڪ خصوصه ترد
اولنه بور .

هيج شهبه يوقه روسيهده سوسيالستلر تاسوناليسمڪ
روابطي جوزمڪ روس ملنڪ شان وشرفي ، رفاه وسعادي
تامين ايتش اوليهجق ، روسيهي انجق ايجابي انتباهه ايجابانه
رعابت ايجمڪ شرطيله تاسوناليسم اساسنه حسرت بر فرقه
اضمحلال نامدن فورنارم بهلجڪدر .

آلماياده ايسه عڪسي جهتي کوريوزر . آلماياده بلڪه
روسه دن زياده تاسوناليسم واردر . اورادهده بالطبع قايتاليسم
تاسوناليسمڪ هماهسي اتنده ڪينده ڪسب قوت ايدبور .
اورادهده مختلف سوسياليسم جريانلري باش ڪوسٽريوزر .
و ڪينده توسع ايدبور . فقط اوراده روسيهده اولدي ڪي
حرڪت عصياننڪ اخلاقه ميدان بوقدر ، چيونڪ اوراده
اوزون مدتديري انتباهه ايجابي واردر واقياه ايجابي سايه سنده
قايتاليسمڪ تاثيراتي تعديل ايدرڪ بويوڪ خاځ ڪٽه لڙينڪ
رفاه وسعادي هيج اولرزه سسي اولسون تامين ايدم بهلجڪ
تدابير اتخاذ اولنهدر .

زده شمدي به قدر قايتاليسم دورمسي هنوز انڪشاف
ايتديڪي ايجون ايجابي انتباهه ضرورت نتيجه سسي ، احتياڃڪ
تضييق صورتيله وقوعه ڪله مشدر . شمدي به قدر بيوكه ماسده
اولرزه نه بويوڪ ذراعت نه بويوڪ صنايع نهده بويوڪ تجارتلر
نهر موجود ايد . ايجابي صفتلر اره سنده بويوڪ فرقلر
موجود اونقله رابر موازنه ملزڪ تخمقلسرا درجه سنده ڪله .
شمدي . بو دن دولاييدرڪ ملي انتباهه بشقه استقامتلر تعقيب
ايتش ، حربي واقتصادی ساحهلر دن دشاري چيقمه مشدر .
فقط شهبه يوقه محاربهن صكره ايش بو حاله قلمه حقدر ،
سرب هر پرده اولدي ڪي زده دخی اقسام زونده ڪ
بويوڪ تبدلر وجوده ڪيترمش ، اوفق اوفق سرمايهلري نحو
اولهرق منفرد اللره بويوڪ بويوڪ سرمايهلر ادغار ايتشهدر
عظيم سرمايهلرله يوزلرجه شرڪتلر وجوده ڪلش ، آز مدت
فارقنده سائر پرده اولدي وجهلر زده دخی بويوڪ تشبيلر
ڪوچڪلري نحو ايدم بهلجڪ ، برطرفدن ڪزیده ، ڏنڪين ، منور
ومسعود بر زمره قلمه ديكر طرفدن «پرولهتر» ديڏلن
هر درلو محروميتلر قاتلانغه ه درلو اذا وجنسا به محكوم
اولان ملنڪ استريت عظيمه سسي اره سنده اوچوروملر ڪينده
توسع ايدم چڪدر . ملتيپورلر لڪه ، ملي انتباهه تمارندن يالڪن
قايتاليسم ديڏلن زمره قلمه استفاده ايدم چڪدر . زده تاسيو-
ناليسمڪ اڪ صوڪ مرحله سسي اولان ايجابي انتباهه ايله عظيم

مقاله ادیب

معمور و محاکم

— از قلم سیدین مایند —

قاسم کلایکندن بری ایکیمی ده سروری دهن هج بحث اجتماعه مشعلری .
لا تیردی اورنکسند باغچه دن کوپک سالو لاسیه آق سلسری و نالاشی .
لا فیردیلر اینده مکاری وقت ، ایکیمی ده مختلف حصارک این دجه ده کی
شدیه ، ه غایرلندن « سروری » دیه هایقیردیلر . عاطفه ک یوزی
سارامش ، آنه سنک یوزینه بویوک برورف و ایل کوزلرنی دیکمش ،
الری قاسم ک انده تیرتیروردی . جانی قاینک آجیلیشی ، سرورینک
سایقار کی قوتوشونه قاریان اوشانی سلسری ، بو آفتم ده اونی
کتیردکارنی آکلاتیروردی . سارا ، یوزده عظم بر عجوبینه ،
کوزلری قایده ده دواتری تیرته یوک :

— رجا ایده دم عاطفه ی آلیکز ، یقاری جیفیکز و یانیکز ،
دیدی .
قاسم ، فایده شیدی اولانه ، قدرتیله حوشاق مختلف جریانل
بر قاصیریه ایل ، هایقن لازم کله جکی دوشونه سنک ، ساراک کوزلریله
اریدی . اونی بو وحی سرخوشه قارشی مدانه اینک ایچین یانان
قولاری یانه دوشوک ، عاطفه ایله چیدی کیدی .

اولا عاطفه نک اوله سنده براز قالدی ، صوبورونک یاشنده
بولونمه ، اونی اورنکک ذاتاً آلیشیدی . فقط اونی بو آفتم ، بویوک
بر سرعته بیاض یانانک اورتولری آلتنده کورمک ایستیردی . عاطفه
اورتوسنک آلتندن کندنه ایل ، بویوک کوزلرله باقارن ، اوی یانانک
باشنده ، بر صندالیه اوزرنده ، جوجوگک الی انده ، اویونه
چالیشدی . فقط هب قولانی ایل آکشان ی دینتیروردی . بالک
اوطارک آجیلوب قایندینی ، اوزاندن خودمردان بر آدمک ، بونون
موجودیتی دوکر کی ، مادیاً اووروب قوسدینی اینتیدیروردی .
غله سنک کوزلری ، شیه ضالی اوطارک بیاض یانانلری ، خالیلری
بوکیرلرله ، بولونه بوزدیکلی بیاض اناریل قاینک ده کیرلر اوستنده
بیله کیرلرین تمیز آقارلرله دولاشدینی کوریدوردی . اوده بر سن
پنتدیک وقت ، یه غیلامی اوکا ، بر جوان کی خولایان ، ایلرین
برخوش سرورینک خسته قفاسی اوزرنده ، آلتندکی سیاه لکدن
داما سیاه بعقله ، ساراک الریک دولاشدینی کوستردی .
واوساکن ، دیر ارادل بویوک قاسم شناس ، قلبی دیضلین
مدمش شی قارشی سنده ، نروده و نامل جیفاردینی بیله مدیک بر
حتیقرینی بورعاله کندی آغزیه طینادی .

ایرتسی کون ، سروری وسارا قافمان ، عاطفه ایل چیدی .
چوچوق باغچه دن آنه سنک بالهونه آفتی پوسلر کوندمورنک ،
او ، برشی یاعن اولی این ، عربه چینک انده کی والیزی کندی
آلدی ، عربه ک اوتوردی .

برچوچوگک مکته کیدینی کی عمری ودائی حادته نک ناصل
اولوب ده کیدینی بو قدر متأثر ایتدیکنی اوزون اوزون دوشوندی .
ذاتاً یازار آکشان ، اولک دیر اعصابی اولانه ، قدرتیله صاوصشدی .
صوکرک عاطفه نک کوچوک چهره سنک ، صوسفان ساقی اوستنده
سولوب دوشوبرن صاری بر کل ملای و حیاتلری ایل ، انده
والیزی ، بلاشکایت خواجهمنک آره سنده دوشوب کیدینی ، قلبی

حیات انتقال ایتمش ودولتک سیاست داخله سی اوکا
کوده توفیق ایدلشدر . بو کون آلمانیه حیات عمومی واجبه
عنه نک بونون صفحه لرند بو سیاست اجتماعیه نک آثار حسنه سی
منشود اولور و دبیله یلرک آلمانیا شوکت و قدرتنک تمایلسنه
اک زیاده یاردم ایدن عاملرک بری ده بو سیاست اجتماعیه در .

تساند اجتماعیه مسئله سنی ایلری سورمکدن مقصدیمز ، دولتی
ایقاپ ایله اوکا دائر قوانین و نضاماتی تنظیمه سوق ایتمکدن
عبارت فکدر . بو مسئله او قدر مهمدرک غرضه ستونلرنده
ساده جه حکومتک نظر دقتی جلب ایتمک صورتیه اصلا حل
و تسویه ایلنر . حرئی اقتباه دیمک اولان تورجیک حکومتک
نظر دقتی جلب ایتمک صورتیه وجوده کلمش ، انحق بو مقدر .
رهه وقف مساعی ایتمش اولان ایده آلیست بر طاق کمنجارک
محصول سی وغیرتی اولمشدر . اجتماعیه تساندجیلک دخی حقیقه
ملتی سون ، ملتنک سلامتی آرزو ایدن هر صاحب حیت
ایچون بر وظیفه در . بو وظیفه ی کرک زمامداران امورده و کرک
عموم افراد ملک تقدیر و تسلیم ایتدیرمک یه ایده آلیستلرک
جهه و نظافتنددر . آلمانیه دخی اجتماعیه تساندجیلک انحق بو
صورتله ، بر طاق مفکوره جیلرک اثر سی وغیرتی اوله رق وجوده
لکش ، نهایت بو کون حکومتک بونون سیاسته ، بونون افکار
عمومیه حاکم اولمشدر ، بزده دخی منور منفعل ، حقوقیون ،
اجتماعیون ، اقتصادیون کی ادباب علم ایچون اک مهم ساحه
مساعی اجتماعیه تساندجیلکک بالجه صفحاتی تدقیق ایدوب
مدانه جیفارمقدن عبارتدر . مفکوره ایچون چالشمق ایستین
ادباب حمت ایچون احوال حاضریه کوره بوندن دها معزز
بر مفکوره اده من . منافع عمومیه خدمت ایتمک ارزوسنده
بولان مطبوعات و ادباب قلم بو خصوصه دک وظیفه لرنی ایضا
ایدلرله ، عموم افراد ملتنک منت و شکرانه کسب استحقاق
ایتمش اولورلر .

بوندن صکره کی دیگر مقاله لریمزده تساندجیلکک صورت
ظهور و انکشافی و بزده صورت تطبیقی ایضاحه چالیشه جغز .

نکله آلب